

[Helge von Rosen.]

hundrede år, men det er først ved efterkrigstidens og de senere års kombination med kapitalvindingsskattesystemet her i landet, som er et af de mest udviklede i verden — og ved kombinationen med det moderne afskrivningssystem og prisstigningerne, kan vi tilføje — at de efterhånden i urimelig grad har begunstiget formuekoncentrationen.

Jeg mener, at det foreliggende forslag om særlig indkomstskat, som ikke anfægter grundprincippet i daværende finansminister Grünbaums reform, nemlig kontinuiteten i beskatningen, tilfredsstillende så langt, som det kan lade sig gøre, uden at privatøkonomiske og samfundsøkonomiske interesser sættes alvorligt på spil. Det socialdemokratiske mindretal i sagen ser vi dog på med både respekt og sympati for dets intentioner. Det er også realistisk ved stort set at forlade den i den forrige regerings tid vedtagne lov, som ville give alt for mange erhvervsvirksomheder et ulivssår ved den store likviditetstapning. Mindretallets accept af successionsprincippet viser, at vi ikke er så langt fra hinanden, men mindretallets opretholdelse af, at der skal falde kapitalvindingsskat, om end med henstand, af værdistigning på fast ejendom, aktier og andet, kan vi ikke tiltræde. At der, hvis aktiverne sælges, skal betales skat, er jo alle enige om. Men når de arves, er der ikke noget realisationsprovenu at tage skatten af, og det er der heller ikke i den efterfølgende henstandsperiode.

Det kan endelig også ske, at aktiverne til syvende og sidst giver tab, når de engang realiseres; det kan ske tidligere, og det kan ske senere. Det er det forhold, mindretallet hentyder til, når det om flertalsforslaget siger, at den kapitalgevinst, der konstateres ved arveudlægget, måske aldrig kommer til beskatning. Men det er vel også ret og rimeligt, at den ikke kommer til beskatning. Der er nemlig ikke, som mindretallet udtrykker det, konstateret nogen kapitalgevinst. Det, der er sket, er, at der er registreret en værdistigning på ikke-realiserede aktiver, og det kan ikke være ønskeligt, synes jeg — det kan mindretallet da heller ikke mene — at det aktiv, der til slut giver tab for de pågældende, skal

beskattes af tilfældige årsager såsom et dødsfald undervejs.

Det kunne måske bedre gå an — jeg lagde vel mærke til det, hr. Grünbaum nævnte om professor Philip; jeg kender ikke selv hans motivering — med denne tankegang, hvis det var i skattemæssig sammenhæng med andre regler. For det første har vi jo meget store og meget gennemførte kapitalvindingsskatter, og for det andet har vi, for så vidt angår tab, en uhyre beskedent ret til at fremføre tab fra det ene år til det andet og ingen muligheder for at tilbageføre det. Det er bl. a. det, som gør, at vi må holde fast på lovforslaget på dette punkt. Det er for farligt at betale skat af tab, for at udtrykke det lidt primitivt, i alt fald svækkes både landbrugs- og andre erhvervsvirksomheders likviditet og soliditet og dermed deres kreditværdighed, deres levedygtighed, deres mulighed for at vise det forretningsmæssige initiativ, som hele samfundet har brug for, ved beskatning af urealiserede værdistigninger, selv om beskatningen sker på afdragsbasis.

Både det socialdemokratiske og socialistiske folkepartis mindretal postulerer, at vanskelighederne snarere opstår ved de krav, medarvinger stiller i boerne. Det mener jeg er urigtigt eller rettere sagt i strid med, hvad der er det sædvanlige mønster. I landbruget er der en århundredgammel tradition for, at medarvingers interesser i væsentligt omfang tilsidesættes ved overdragelse til lav pris såvel før død som ved arvedelingen og ved, at medarvingerne må lade deres arv indestå og vige for omprioriteringerne; et utal af søstre kvittede helt deres indestående tilgodehavende arv i 1930ernes landbrugskrise, for at en broder ikke skulle gå fra gården. Både ved arveladers dispositioner og ved medarvingers egen resignation, både i byerhverv og i landbrug, er målsætningen helt overvejende virksomhedernes bevarelse, tror jeg. Det vil i hvert fald være betænkeligt at slå skår i dette. Men også af hensyn til de ansatte og af hensyn til, at ikke for mange af vore forretningsvirksomheder skal gå over på udenlandske hænder, må man være betænkelig. Jeg må imidlertid erkende, at spørgsmålet er kontroversielt, og at skulle der ske undtagelser fra successionsordningen,